276/2003 Sb.
Zákon

ze dne 6. srpna 2003

O Antarktidě a o změně některých zákonů

Vyhlášeno dne 28. srpna 2003, datum poslední novelizace 1. července 2025

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
Úvodní ustanovení

§ 1

Účel a předmět zákona

(1) Účelem tohoto zákona je zajistit dodržování mezinárodněprávních závazků České republiky týkajících se Antarktidy, zejména zajistit všestrannou ochranu životního prostředí Antarktidy jako přírodní rezervace zasvěcené míru a vědě v souladu se Smlouvou o Antarktidě[1]) (dále jen „Smlouva“) a Protokolem o ochraně životního prostřed ke Smlouvě[2]) (dále jen „Protokol“).

(2) Tento zákon upravuje

a) práva a povinnosti státních občanů České republiky, [3]) právnických osob se sídlem na území České republiky a osob bez státní příslušnosti, které mají trvalý pobyt na území České republiky, pokud se účastní činností v Antarktidě,

b) práva a povinnosti cizinců, [4]) kteří nepatří do kategorie osob uvedených v článku VIII odst. 1 Smlouvy, pokud se účastní výpravy do Antarktidy, která je organizována v České republice nebo místo jejího konečného odjezdu je v České republice,

c) související výkon státní správy.

§ 2

Vymezení základních pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) Antarktidou oblast na jih od 60. rovnoběžky jižní šířky, včetně plovoucích ledovců,

b) životním prostředím Antarktidy vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka v Antarktidě a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou zejména ovzduší, voda ve všech skupenstvích, horniny, půda, organismy, energie a ekosystémy[5]) včetně ekosystémů závislých a přidružených,

c) zvláště chráněným antarktickým územím oblast Antarktidy, která byla takto označena v souladu s Protokolem,

d) historickým místem nebo památníkem místo nebo objekt, které byly registrovány v souladu s Protokolem,

e) škodlivou kapalnou látkou škodlivá kapalná látka definovaná v příloze II k Úmluvě o zabránění znečišťování z lodí,[6])

f) ropou ropná surovina vyskytující se v přírodě,

g) sladkovodním systémem tekoucí a stojatá sladká voda,

h) provozovatelem fyzická nebo právnická osoba, která organizuje činnosti, jež mají být prováděny v Antarktidě,

i) ekologickou havárií událost, která má za následek nebo v jejímž důsledku bezprostředně hrozí významný a škodlivý dopad na životní prostředí Antarktidy,

j) nápravným opatřením přiměřené opatření přijaté po nastalé ekologické havárii za účelem předejití, zastavení nebo minimalizace dopadu této havárie, včetně určení rozsahu této havárie a jejího dopadu.

ČÁST DRUHÁ

Zásady ochrany a využívání antarktidy

§ 3

Základní principy ochrany Antarktidy

(1) Osoby uvedené v § 1 odst. 2 písm. a) a b) (dále jen „české osoby“) jsou povinny chovat se v souladu se Smlouvou, Protokolem a s dalšími mezinárodněprávními závazky týkajícími se Antarktidy, kterými je Česká republika vázána.

(2) České osoby, které se chtějí účastnit činností v Antarktidě, musí je plánovat a provádět tak, aby byly na nejnižší možnou míru omezeny nepříznivé účinky na životní prostředí Antarktidy.

(3) Zakazuje se poškozovat životní prostředí Antarktidy nad míru stanovenou Protokolem a tímto zákonem.

(4) Zakazuje se ohrožovat, poškozovat nebo ničit historická místa nebo památníky v Antarktidě.

(5) Provozovatel nesmí organizovat vystupování osob na pevninu v Antarktidě z plavidel přepravujících více než 500 cestujících. V případě plavidel přepravujících nejvíce 500 cestujících provozovatel zajistí, aby v místě přistání nebylo v žádném okamžiku více než jedno plavidlo přepravující cestující, omezí počet cestujících na břehu v každém okamžiku na nejvíce 100 osob a zajistí, aby byl zachován poměr 1 průvodce na 20 cestujících.

§ 4

Antarktidu lze využívat jen pro mírové účely.[7])

§ 5

Činnosti týkající se nerostných zdrojů v Antarktidě

(1) Zakazuje se vyhledávání, průzkum a těžba nerostných zdrojů v Antarktidě s výjimkou vědeckého výzkumu nerostných zdrojů[8]) prováděného na základě povolení podle tohoto zákona.[9])

(2) Dále se zakazuje sběr nerostů a paleontologických nálezů a jejich vývoz s výjimkou jejich sběru a vývozu prováděného v rámci vědeckého výzkumu nerostných zdrojů povoleného podle tohoto zákona.

ČÁST TŘETÍ

Podmínky pro provádění činností v antarktidě
Ohlášení

§ 8

Povolení

(1) Česká osoba může vstoupit do Antarktidy nebo provádět činnosti v Antarktidě pouze na základě povolení Ministerstva životního prostředí (dále jen „ministerstvo“). Povolení se nevyžaduje pro činnosti, které již byly české osobě povoleny některou jinou smluvní stranou Smlouvy.

(2) Ministerstvo povolení nevydá, pokud

a) česká osoba nesplnila podmínky stanovené tímto zákonem,

b) činnost plánovaná českou osobou by byla v rozporu se základními zásadami ochrany životního prostředí Antarktidy stanovenými v čl. 3 Protokolu, nebo

c) česká osoba, která žádá o vydání povolení, závažným způsobem porušila povinnosti nebo zákazy stanovené tímto zákonem nebo rozhodnutím vydaným na jeho základě v období posledních 10 let přede dnem podání žádosti.

(3) Povolení k zasahování do populací nebo stanovišť geograficky původních rostlin a živočichů v Antarktidě lze vydat pouze k

a) opatření vzorků pro vědecké účely,

b) opatření vzorků pro muzea, herbária a botanické zahrady nebo pro jiné vzdělávací instituce,

c) opatření vzorků pro zoologické zahrady, avšak pokud jde o geograficky původní savce nebo ptáky pouze v případě, že tyto vzorky nelze získat z jinde existujících sbírek v zajetí nebo že existuje závažný požadavek na uchování,

d) odstranění nevyhnutelných následků vědeckých činností, nebo

e) přípravě stavby a provozu vědeckých podpůrných zařízení.

(4) Povolení pro odběr zvláště chráněných antarktických druhů ministerstvo nevydá, pokud odběr není nutný pro závažný vědecký účel, ohrozil by přežití nebo obnovení těchto druhů nebo místní populace nebo bylo-li by při odběru použito smrtící techniky, ačkoliv by takový postup nebyl nezbytný. Seznam zvláště chráněných antarktických druhů stanoví prováděcí právní předpis.

(5) Povolení k dovozu geograficky nepůvodních druhů rostlin, živočichů a mikroorganismů lze vydat pouze k dovozu kultivovaných rostlin a jejich rozmnožovacích propagulí pro kontrolované použití a druhů živých organismů pro kontrolované experimentální použití.

(6) Povolení vydává ministerstvo po projednání s Ministerstvem zahraničních věcí.

(7) Ministerstvo rozhodne o žádosti o povolení do 60 dnů ode dne jejího doručení.

§ 9

Žádost o povolení

(1) Žádost o povolení podle § 8 odst. 1 (dále jen „žádost“) podává česká osoba, která bude provádět činnosti v Antarktidě. Žádost může podat i několik českých osob, které budou provádět společně činnost v Antarktidě (dále jen „společná žádost“); v tomto případě si zvolí společného zmocněnce pro doručování.

(2) Žádost musí obsahovat

a) u fyzických osob jméno, příjmení, datum narození, státní příslušnost a místo trvalého pobytu nebo u zahraničních fyzických osob místo bydliště,

b) u právnických osob název a právní formu, sídlo, identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, a identifikační údaje podle písmene a) u fyzických osob, které budou provádět činnost v Antarktidě jménem právnické osoby,

c) v případě společné žádosti kromě náležitostí podle písmen a) a b) též seznam osob, které budou provádět

činnosti v Antarktidě společně,

d) popis činností, které budou prováděny českými osobami v Antarktidě,

e) označení místa, kde budou činnosti v Antarktidě prováděny, místa pro doručování písemností a funkční kontaktní spojení v Antarktidě,

f) označení zvláště chráněného antarktického území v případě žádosti o povolení ke vstupu na zvláště chráněné antarktické území,

g) vymezení období předpokládaného pobytu a provádění činností v Antarktidě,

h) pohotovostní plán podle § 23b, včetně informací o opatřeních k zajištění ochrany zdraví a bezpečnosti, o opatřeních k pátracím a záchranným operacím a k zajištění lékařské péče a evakuace, jakož i písemný souhlas jiné osoby, pokud na ní bude provedení plánu závislé, a

i) plán nakládání s odpady pro každé stálé stanoviště, pro polní tábory obecně a pro každé plavidlo, s výjimkou malých člunů, které jsou částí provozů stálých stanovišť nebo plavidel, a se zřetelem k existujícím plánům pro nakládání s odpady na námořních plavidlech; náležitosti plánu nakládání s odpady a požadavky na jeho naplňování stanoví prováděcí právní předpis.

(3) Žádost musí být doložena

a) výpisem z obchodního nebo jiného rejstříku, je-li žadatelem právnická osoba zapisující se do obchodního nebo jiného rejstříku,

b) písemným závěrem podle § 14 odst. 5, stanoviskem k počátečnímu vyhodnocení vlivů podle § 15 nebo stanoviskem k všestrannému zhodnocení vlivů podle § 16,

c) dokladem o zaplacení správního poplatku,

d) dokladem o uzavření pojistné smlouvy nebo dokladem o vytvoření dostatečné finanční rezervy, která zaručí náhradu nákladů na případné záchranné operace, lékařskou péči a evakuaci v Antarktidě, na odstranění škod na životním prostředí Antarktidy nebo nákladů na nápravná opatření vyplývající z odpovědnosti za ekologické havárie,

e) v případě společné žádosti písemnou plnou mocí nebo plnou mocí prohlášenou do protokolu o zmocnění k zastupování,

f) oprávněním nebo povolením k činnostem podle zvláštních právních předpisů.

§ 10

Náležitosti povolení

(1) V povolení ministerstvo uvede

a) identifikační údaje fyzické osoby podle § 9 odst. 2 písm. a) nebo právnické osoby podle § 9 odst. 2 písm. b), která bude provádět činnost v Antarktidě,

b) podmínky k provádění činnosti v Antarktidě,

c) dobu platnosti povolení.

(2) V povolení, které bylo vydáno na základě zjišťovacího řízení (§ 14), počátečního vyhodnocení vlivů (§ 15) nebo všestranného zhodnocení vlivů (§ 16), ministerstvo stanoví povinnost sledovat a ověřovat vlivy plánované činnosti na životní prostředí Antarktidy a povinnost předložit do 30 dnů ode dne ukončení činnosti v Antarktidě závěrečnou zprávu o průběhu sledování a ověřování těchto vlivů a závěrečnou zprávu o pobytu, která obsahuje časový a věcný průběh a popis všech realizovaných činností a dosažených výsledků a cílů.

(3) Povolení k zasahování do populací nebo stanovišť geograficky původních rostlin a živočichů v Antarktidě nebo k odběru zvláště chráněných antarktických druhů rostlin a živočichů obsahuje podmínky, které zajistí, že

a) nebude odebráno více místních savců, ptáků, bezobratlých nebo rostlin, než je nezbytně nutné pro účely uvedené v § 8 odst. 3,

b) budou usmrceny jen malé počty místních savců nebo ptáků a v žádném případě nebude usmrceno více savců nebo ptáků z místních populací, než může ve spojení s jinými povolenými odběry obvykle nahradit přirozená reprodukce v následující sezoně, a

c) zachová se rozmanitost druhů, jakož i stanovišť, které jsou podstatné pro jejich existenci, a rovnováha ekosystémů v Antarktidě a ekosystémů závislých a přidružených.

(4) V povolení k dovozu geograficky nepůvodních druhů rostlin, živočichů a mikroorganismů musí být upřesněny druhy, počet druhů, popřípadě věk a pohlaví jedinců druhu, které mají být vysazovány, spolu se zdůvodněním vysazování a uvedením preventivních opatření, která je třeba přijmout k zabránění úniku nebo styku s faunou nebo flórou v Antarktidě.

(5) Povolení vydává ministerstvo v jazyce českém a současně zabezpečí jeho úřední překlad do jazyka anglického.

§ 11

(1) Ministerstvo může na žádost oprávněné české osoby pravomocné povolení změnit nebo zrušit. Ministerstvo může z vlastního podnětu změnit nebo zrušit pravomocné povolení, pokud zjistí, že jím povolená činnost vede k vlivům na životní prostředí Antarktidy, které jsou neslučitelné se zásadami stanovenými v čl. 3 Protokolu, nebo hrozí, že povolená činnost povede k takovým vlivům. Dobu platnosti povolení lze prodloužit nejdéle o jeden rok.

(2) České osoby, jimž bylo oznámeno rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu v Antarktidě, jsou povinny okamžitě zanechat činnosti vykonávané na základě zrušeného povolení a opustit území Antarktidy ihned, jakmile to bude

proveditelné.

(3) České osoby jsou povinny mít u sebe během pobytu v Antarktidě originál nebo kopii povolení vydaného ministerstvem a jeho úřední překlad do angličtiny nebo originál nebo kopii povolení vydaného jiným státem.

(4) Povolení pozbývá platnosti

a) smrtí nebo prohlášením za mrtvého fyzické osoby, které bylo vydáno povolení,

b) dnem zániku právnické osoby, které bylo vydáno povolení,

c) uplynutím doby, na kterou bylo uděleno.

§ 12

(1) Ministerstvo informuje Ministerstvo zahraničních věcí o jím vydaném povolení podle § 8, a to do 30 dnů od jeho vydání.

(2) Povolení podle § 8 nenahrazuje povolení nebo jiné oprávnění k činnostem vyžadované jinými právními předpisy[27]).

ČÁST ČTVRTÁ

Posuzování vlivů na životní prostředí antarktidy

§ 13

Předmět posuzování vlivů

Předmětem posuzování vlivů na životní prostředí v Antarktidě jsou všechny činnosti povolované podle § 8, včetně změn těchto činností.

§ 14

Oznámení a zjišťovací řízení

(1) Česká osoba (dále jen „oznamovatel“) je povinna předložit ministerstvu oznámení o zamýšlené činnosti v Antarktidě. Oznámení obsahuje vždy identifikaci českých osob, které se mají účastnit činností v Antarktidě, a popis navržené činnosti včetně jejího účelu, umístění, doby trvání a intenzity. České osoby, které budou provádět činnost v Antarktidě společně, mohou podat společné oznámení; v tomto případě si mohou zvolit společného zmocněnce pro doručování.

(2) Oznámení se předkládá písemně a na technickém nosiči dat, popřípadě elektronickou poštou (dále jen „elektronická podoba“). Prováděcí právní předpis může stanovit další náležitosti oznámení.

(3) Ministerstvo provede na základě oznámení zjišťovací řízení, při němž předběžně stanoví možný vliv činnosti nebo změny činnosti na životní prostředí Antarktidy (dále jen „zjišťovací řízení“).

(4) Ministerstvo do pěti pracovních dnů ode dne doručení oznámení zveřejní toto oznámení způsobem umožňujícím dálkový přístup. Dotčené správní úřady mohou zaslat ministerstvu své písemné vyjádření k oznámení do 15 dnů ode dne zveřejnění oznámení. V této lhůtě se může k oznámení každý vyjádřit.

(5) Ministerstvo vydá oznamovateli do 30 dnů ode dne doručení oznámení písemný závěr zjišťovacího řízení a současně zveřejní písemný závěr zjišťovacího řízení způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(6) Pokud ze závěru zjišťovacího řízení vyplývá, že činnost nebo změna činnosti bude mít menší než malý nebo přechodný vliv na životní prostředí Antarktidy, je tento závěr zároveň odborným podkladem pro vydání povolení podle § 8.

§ 15

Počáteční vyhodnocení vlivů

(1) Pokud ze závěru zjišťovacího řízení vyplývá, že činnost nebo změna činnosti bude mít malý nebo přechodný vliv na životní prostředí Antarktidy, ministerstvo v závěru zjišťovacího řízení zároveň stanoví rozsah a obsah dokumentace k počátečnímu vyhodnocení vlivů na životní prostředí Antarktidy (dále jen „počáteční vyhodnocení vlivů“) s ohledem na charakter činnosti nebo změny činnosti a stav životního prostředí Antarktidy, které může být provedením činnosti nebo změny činnosti ovlivněno. Dokumentace k počátečnímu vyhodnocení vlivů obsahuje vždy popis navržené činnosti včetně jejího účelu, umístění, doby trvání a intenzity a posouzení alternativ navržené činnosti a všech vlivů, které může činnost mít, včetně posouzení kumulativních vlivů se zřetelem k probíhajícím a známým plánovaným činnostem.

(2) Oznamovatel zajistí zpracování dokumentace k počátečnímu vyhodnocení vlivů, kterou je povinen předložit ministerstvu v písemné a elektronické podobě. Dokumentaci k počátečnímu vyhodnocení vlivů zpracuje osoba, která je držitelem autorizace podle zvláštního právního předpisu. Dokumentaci k počátečnímu vyhodnocení vlivů ministerstvo zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup a současně ji zašle do 10 pracovních dnů ode dne, kd mu byla doručena, dotčeným správním úřadům a příslušným mezinárodním organizacím a požádá je o vyjádření do 30 dnů od doručení dokumentace k počátečnímu vyhodnocení vlivů. V této lhůtě se může k dokumentaci každý vyjádřit.

(3) Pokud ministerstvo dojde k závěru, že dokumentace k počátečnímu vyhodnocení vlivů neobsahuje stanovené náležitosti, vrátí ji do 10 dnů od obdržení oznamovateli k doplnění nebo k přepracování spolu s upřesněním požadovaných náležitostí nebo si od něj vyžádá doplňující údaje.

(4) Oznamovatel poskytne na vlastní náklady ministerstvu podklady, které byly použity pro zpracování dokumentace k počátečnímu vyhodnocení vlivů, a to do pěti pracovních dnů ode dne jejich vyžádání.

(5) Ministerstvo vydá stanovisko k počátečnímu vyhodnocení vlivů do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro vyjádření dotčených správních úřadů a příslušných mezinárodních organizací podle odstavce 2. Ministerstvo může zajistit zpracování podkladů ke stanovisku k počátečnímu vyhodnocení vlivů osobou, která je držitelem autorizace podle zvláštního právního předpisu.

(6) Ministerstvo zašle stanovisko k počátečnímu vyhodnocení vlivů do pěti pracovních dnů ode dne jeho vydání oznamovateli a dotčeným správním úřadům a současně ho zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(7) Stanovisko k počátečnímu vyhodnocení vlivů je odborným podkladem pro vydání povolení podle § 8. Stanovisko předkládá oznamovatel jako jeden z podkladů pro navazující řízení o vydání povolení podle § 8. Platnost stanoviska je jeden rok ode dne jeho vydání. Platnost stanoviska může být na žádost oznamovatele prodloužena o jeden rok, a to i opakovaně, nedošlo-li k podstatným změnám realizace činnosti a podmínek v Antarktidě, k získání nových znalostí souvisejících s věcným obsahem dokumentace k počátečnímu vyhodnocení vlivů nebo k vývoji nových přístupů, postupů a technologií souvisejících s činností.

(8) Prováděcí právní předpis může stanovit další náležitosti dokumentace a náležitosti stanoviska k počátečnímu vyhodnocení vlivů.

§ 16

Všestranné zhodnocení vlivů

(1) Pokud ze závěru zjišťovacího řízení vyplývá, že činnost nebo změna činnosti budou mít větší než malý nebo přechodný vliv na životní prostředí Antarktidy, ministerstvo v závěru zjišťovacího řízení zároveň stanoví rozsah a obsah dokumentace k všestrannému zhodnocení vlivů na životní prostředí Antarktidy (dále jen „všestranné zhodnocení vlivů“) s ohledem na charakter činnosti nebo změny činnosti a stav životního prostředí Antarktidy, které může být provedením činnosti nebo změny činnosti ovlivněno.

(2) Oznamovatel zajistí zpracování dokumentace k všestrannému zhodnocení vlivů, kterou je povinen předložit ministerstvu v písemné a elektronické podobě. Dokumentace k všestrannému zhodnocení vlivů obsahuje údaje alespoň v rozsahu podle § 15 odst. 1 věty poslední.

(3) Ministerstvo do pěti pracovních dnů ode dne doručení dokumentace k všestrannému zhodnocení vlivů zveřejní tuto dokumentaci způsobem umožňujícím dálkový přístup a zašle ji do 10 dnů od jejího doručení dotčeným správním úřadům a ostatním smluvním stranám Protokolu s žádostí o vyjádření do 90 dnů ode dne jejího doručení. V této lhůtě se může k dokumentaci každý vyjádřit.

(4) Ministerstvo dále zašle dokumentaci Výboru pro ochranu životního prostředí Antarktidy (dále jen „Výbor“), a to nejméně 120 dnů před zahájením Poradních shromáždění smluvních stran Smlouvy (dále jen „Poradní shromáždění“).

(5) Pokud ministerstvo dojde k závěru, že dokumentace k všestrannému zhodnocení vlivů neobsahuje stanovené náležitosti, vrátí ji oznamovateli k doplnění nebo přepracování spolu s upřesněním požadovaných náležitostí nebo

si od něj vyžádá doplňující údaje.

(6) V návaznosti na vyjádření Poradního shromáždění ministerstvo zajistí zpracování posudku o vlivech činnosti nebo změny činnosti na životní prostředí Antarktidy (dále jen „posudek“) osobou, která je držitelem autorizace podle zvláštního právního předpisu (dále jen „zpracovatel posudku“), a doručí mu dokumentaci a veškerá obdržená vyjádření. Ten, kdo se podílel na zpracování dokumentace, se nemůže ani dílčím způsobem zúčastnit na zpracování posudku.

(7) Zpracovatel posudku zpracuje posudek na základě dokumentace, popřípadě oznámení a všech vyjádření k nim. Doba pro zpracování posudku nesmí být delší než 60 dnů ode dne, kdy byla dokumentace k všestrannému zhodnocení vlivů včetně všech obdržených vyjádření zpracovateli posudku doručena.

(8) Oznamovatel poskytne na vlastní náklady zpracovateli posudku podklady, které byly použity pro zpracování dokumentace k všestrannému zhodnocení vlivů, a to do pěti pracovních dnů ode dne, kdy obdržel žádost od zpracovatele posudku.

(9) Ministerstvo zašle posudek do pěti pracovních dnů ode dne jeho obdržení oznamovateli a dotčeným správním úřadům a současně ho zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(10) Ministerstvo vydá stanovisko k všestrannému zhodnocení vlivů do 30 dnů ode dne doručení posudku. Stanovisko k všestrannému zhodnocení vlivů je odborným podkladem pro vydání povolení podle § 8. Stanovisko předkládá oznamovatel jako jeden z podkladů pro navazující řízení o vydání povolení podle § 8. Platnost stanoviska je jeden rok ode dne jeho vydání. Platnost stanoviska může být na žádost oznamovatele prodloužena o jeden rok, a to i opakovaně, nedošlo-li k podstatným změnám realizace činnosti a podmínek v Antarktidě, k novým znalostem souvisejícím s věcným obsahem dokumentace k počátečnímu vyhodnocení a k vývoji nových přístupů, postupů a technologií souvisejících s činností.

(11) Pokud nebyla dokumentace projednána Poradním shromážděním, může ministerstvo vydat stanovisko k všestrannému zhodnocení vlivů teprve po uplynutí 15 měsíců ode dne zaslání dokumentace podle odstavce 4.

(12) Prováděcí právní předpis může stanovit další náležitosti dokumentace a náležitosti posudku a stanoviska k všestrannému zhodnocení vlivů.

§ 17

Pro úhradu nákladů spojených s posuzováním vlivů na životní prostředí Antarktidy se použije obdobně zvláštní právní předpis.[15])

ČÁST PÁTÁ

Ochrana fauny a flóry antarktidy

§ 18

Ochrana místních rostlin a živočichů

(1) Zakazuje se jakékoliv zasahování do populací a stanovišť geograficky původních rostlin a živočichů, s výjimkou zásahů a odběrů prováděných na základě povolení.

(2) Zákaz uvedený v odstavci 1 neplatí pro lov ryb pro vlastní potřebu, při němž však nesmí být ohroženo přežití jednotlivých druhů ryb.

(3) Veškerý odběr místních savců a ptáků se provádí způsobem, který minimalizuje uskutečnitelnou míru bolesti a utrpení podle zvláštních právních předpisů.[16])

§ 19

Dovoz nepůvodních druhů živočichů, rostlin a mikroorganismů do Antarktidy

(1) Zakazuje se dovoz geograficky nepůvodních druhů rostlin, živočichů a mikroorganismů do Antarktidy, s výjimkou dovozu na základě povolení. V případě nepovoleného dovozu geograficky nepůvodních druhů jsou české osoby povinny je odstranit, s výjimkou případů, kdy by tím vznikl větší nepříznivý dopad na životní prostředí.

(2) Zákaz podle odstavce 1 se nevztahuje na dovoz potravin [28]), za předpokladu, že nejsou za tímto účelem dovážena do Antarktidy živá zvířata. Dovážená vykuchaná drůbež jako potravina musí být opatřena certifikátem, že není postižena Newcastleskou nemocí, tuberkulózou nebo infekcemi způsobenými kvasinkami.

(3) Zakazuje se přivádět psy na pevninu, ledovcové šelfy nebo ledovce na moři v Antarktidě.

(4) Dovoz nesterilní půdy do Antarktidy je zakázán.

ČÁST ŠESTÁ
Nakládání s odpadem

§ 20

Povinnosti při nakládání s odpadem

(1) České osoby jsou zejména povinny

a) předcházet vzniku a odstraňování odpadů v Antarktidě,

b) vyčistit dřívější nebo stávající místa určená pro skladování nebo odstraňování odpadů na pevnině a opuštěná pracovní místa v Antarktidě, pokud jsou původci těchto odpadů nebo byly uživateli takových míst,

c) skladovat odpady tak, aby se zabránilo jejich rozptýlení do životního prostředí Antarktidy,

d) odvézt z Antarktidy všechny odpady, pro které platí zákaz jejich skladování nebo odstraňování v Antarktidě,

e) spalovat hořlavé odpady, které nemusí být odvezeny z Antarktidy podle písmene d), v odpovídajících zařízeních která minimalizují emise,

f) odvézt z Antarktidy veškerou nespotřebovanou drůbež dovezenou jako potravinu, nebo ji odstranit spálením či jinými rovnocennými prostředky, které vyloučí nebezpečí pro místní faunu a flóru, a

g) dodržovat plán nakládání s odpady zpracovaný podle § 9 odst. 2 písm. i).

(2) Odpady, které byly odvezeny z Antarktidy podle odstavce 1 písm. d) a f), se dopraví do České republiky nebo do jiného státu, ve kterém existují preventivní opatření pro jejich odstraňování v souladu s příslušnými mezinárodními smlouvami. Na nakládání s odpady, které jsou dovezeny do České republiky, se vztahuje zvláštní právní předpis.[18])

(3) Dále se zakazuje

a) dovážet odpady do Antarktidy,

b) odstraňovat odpady v oblastech bez ledu a v sladkovodních systémech; v sladkovodních systémech je zakázáno i jejich skladování,

c) odstraňovat nebo skladovat radioaktivní odpady [19]) v Antarktidě, pokud mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak,

d) odstraňovat nebo skladovat v Antarktidě elektrické baterie, tuhá a kapalná paliva, odpady obsahující škodlivé míry těžkých kovů nebo akutně toxické nebo škodlivé odolné směsi, deriváty polyvinylchloridu (PVC), polyuretanové pěny, polystyren, gumu a mazací oleje, upravené řezivo, výrobky obsahující příměsi, které mohou produkovat při spalování škodlivé emise, plastické odpady kromě polyetylenových obalů nízké hustoty, sudy na pohonné hmoty, jiné pevné nehořlavé odpady, zbytky mrtvol dovezených zvířat, laboratorní kultury mikroorganismů a původců nemocí rostlin, dovezené výrobky z ptáků.

(4) Zákaz skladování nebo odstraňování podle odstavce 3 se na zbytky mrtvol dovezených zvířat, laboratorní kultury mikroorganismů a původců nemocí rostlin a dovezené výrobky z ptáků nevztahuje za předpokladu, že budou spáleny, autoklávovány nebo jiným způsobem sterilovány. Pro sudy na pohonné hmoty a jiné pevné nehořlavé odpady zákaz skladování nebo odstraňování neplatí, pokud by jejich odstranění mělo za následek větší negativní vlivy na životní prostředí Antarktidy než jejich ponechání na místě.

§ 21

Dovoz některých látek do Antarktidy

Zakazuje se dovoz pesticidů, polychlorovaných bifenylů (PCB), polystyrenových kuliček nebo plátků a nebezpečných látek nebo přípravků[20]) do Antarktidy, s výjimkou dovozu na základě povolení pro vědecké, lékařské

nebo hygienické potřeby.

ČÁST SEDMÁ

Ochrana před znečišťováním moře v oblasti antarktidy

§ 22

Vypouštění škodlivých látek do moře

(1) V oblasti Antarktidy se zakazuje vypouštět do moře

a) ropu, ropné směsi, znečištěné zátěžové vody, kontaminovaný materiál, vody z výplachu zásobníků a jiné zaolejované zbytky a směsi,

b) chemické látky a přípravky [21]) nebo jiné škodlivé kapalné látky.

(2) V oblasti Antarktidy se dále zakazuje vypouštět splaškové kaly do moře ve vzdálenosti do 12 námořních mil od nejbližší země nebo ledového příkrovu. Za touto vzdáleností lze vypouštět splaškové kaly v úměrném množství z námořních plavidel, která mají cestovní rychlost nejméně čtyři uzle. Tento zákaz se vztahuje na námořní plavidla, která mají osvědčení pro přepravu více než deseti osob.

§ 23

Odstraňování odpadu do moře

(1) V oblasti Antarktidy je zakázáno odstraňovat do moře umělé hmoty, včetně syntetických lan, syntetických rybářských sítí a syntetických pytlů na odpadky.

(2) V oblasti Antarktidy je zakázáno odstraňovat do moře odpady, včetně papírových výrobků, textilií, skla, kovu, lahví, hliněného nebo porcelánového nádobí, popela ze spalování, odpadního řeziva a potahových nebo obalových materiálů.

(3) Do moře je v oblasti Antarktidy možné odstraňovat potravinové odpady ve vzdálenosti více než 12 námořních mil od nejbližší země nebo ledového příkrovu, pokud prošly drtičem nebo mlýnem a jsou tak jemně rozdrceny nebo rozemlety, že mohou projít sítem s otvory nejvýše 25 mm velkými.

ČÁST OSMÁ

Výkon státní správy

§ 24

Ministerstvo

Ministerstvo

a) rozhoduje o vydání povolení podle tohoto zákona (§ 8) a o jejich změně nebo zrušení (§ 11),

b) vede evidenci žádostí a vydaných rozhodnutí,

c) informuje o vydaných rozhodnutích Ministerstvo zahraničních věcí (§ 12 odst. 1),

d) provádí kontrolní činnost a za tím účelem jmenuje pozorovatele po projednání s Ministerstvem zahraničních věcí (§ 26),

e) ukládá správní tresty,

f) zajišťuje posuzování vlivů na životní prostředí Antarktidy podle tohoto zákona,

g) koordinuje činnosti českých osob v Antarktidě a podílí se na přípravě výzkumných činností v Antarktidě ve spolupráci s příslušnými institucemi Akademie věd České republiky, veřejných výzkumných institucí, výzkumných organizací a veřejných vysokých škol a v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a s Ministerstvem zahraničních věcí,

h) v případech, kdy není dána působnost Ministerstva zahraničních věcí, poskytuje v souladu s příslušnými mezinárodními smlouvami informace jejich smluvním stranám nebo Výboru a

i) poskytuje Ministerstvu zahraničních věcí nezbytnou součinnost za účelem poskytování informací podle § 25 písm. b).

§ 25

Ministerstvo zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí

a) poskytuje podklady nutné pro rozhodování ministerstva a poskytuje mu další potřebnou spolupráci,

b) v souladu se Smlouvou a Protokolem a jinými mezinárodněprávními závazky poskytuje informace ostatním smluvním stranám, Poradnímu shromáždění a příslušným mezinárodním organizacím.

ČÁST DEVÁTÁ

Kontrola a přestupky

§ 26

(1) Ministerstvo kontroluje dodržování tohoto zákona jednak na území České republiky a jednak v Antarktidě prostřednictvím pozorovatele. Pozorovatel je zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce v ministerstvu nebo Ministerstvu zahraničních věcí.

(2) Podmínkou jmenování pozorovatelem podle odstavce 1 je státní občanství České republiky, bezúhonnost, dosažení věku 21 let a způsobilost k právním úkonům.

(3) Pozorovatel se pro účely tohoto zákona považuje za bezúhonného, pokud nebyl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jehož skutková podstata souvisí s činností pozorovatele, nebo pro trestný čin spáchaný úmyslně. Bezúhonnost pozorovatel prokazuje výpisem z Rejstříku trestů, který v době ustavení pozorovatele do funkce nesmí být starší než tři měsíce.

(4) Pozorovatel má právo vstupovat v kteroukoliv dobu do všech oblastí Antarktidy a provádět zde kontrolu. Při provádění kontroly se pozorovatel prokazuje zvláštním průkazem vydaným ministerstvem. Vzor zvláštního průkazu stanoví prováděcí právní předpis.

(5) České osoby jsou povinny strpět prohlídky a kontroly prováděné pozorovateli v Antarktidě, poskytnout pozorovatelům nezbytnou součinnost a neodkladně provést opatření k nápravě zjištěných nedostatků směřující k ochraně životního prostředí a odvrácení škod.

(6) Na území České republiky se řídí postup ministerstva při kontrolní činnosti zvláštním právním předpisem, [22]) nestanoví-li tento zákon jinak.

§ 27

(1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) poruší zákaz podle § 3 odst. 3,

b) poruší zákaz nebo některou z povinností podle § 3 odst. 5,

c) vstoupí do Antarktidy a pobývá zde bez povolení podle § 8 nebo nedodržuje podmínky stanovené v tomto povolení,

d) uvede v žádosti o povolení podle § 8 nepravdivé nebo zkreslené údaje,

e) v rozporu s § 11 odst. 3 nemá u sebe během pobytu v Antarktidě originál nebo kopii povolení vydaného ministerstvem nebo jeho úřední překlad do angličtiny nebo originál nebo kopii povolení vydaného jiným státem,

f) poruší některý ze zákazů souvisejících s dovozem geograficky nepůvodních druhů živočichů, rostlin a mikroorganismů do Antarktidy podle § 19 odst. 1, 3 nebo 4,

g) poruší některou z povinností při nakládání s odpadem podle § 20 odst. 1,

h) poruší některý ze zákazů při nakládání s odpadem podle § 20 odst. 3,

i) v rozporu s § 23a nepřijme preventivní opatření,

j) v rozporu s § 23b nevypracuje pohotovostní plán nebo jej neaktualizuje po celou dobu provádění činnosti v Antarktidě,

k) v rozporu s § 23c okamžitě a účinně nezasáhne proti ekologické havárii způsobené její činností nebo bezodkladně neinformuje ministerstvo o ekologické havárii způsobené její činností,

l) v rozporu s § 23d neukončí povolenou činnost, která způsobuje nebo hrozí způsobit nepředvídanou škodu na životním prostředí Antarktidy,

m) v rozporu s § 23h odst. 3 nezabezpečí nebo neudržuje finanční zajištění na krytí odpovědnosti podle § 23e a 23f, nebo

n) neumožní prohlídky a kontroly prováděné pozorovateli podle § 26, neposkytne jim součinnost nebo neodkladně neprovede opatření k nápravě pozorovatelem zjištěných nedostatků.

(2) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) provede vyhledávání, průzkum nebo těžbu nerostných zdrojů v Antarktidě v rozporu s tímto zákonem (§ 5),

b) provede vědecký výzkum nerostných zdrojů bez povolení nebo nedodrží podmínky stanovené v povolení,

c) odebere nebo vyveze z Antarktidy nerosty nebo paleontologické nálezy bez povolení nebo nedodrží podmínky stanovené v povolení,

d) ohrozí, poškodí nebo zničí historické místo nebo památník,

e) zasáhne do populací nebo stanovišť geograficky původních rostlin a živočichů bez povolení nebo nedodrží podmínky stanovené v povolení,

f) odebere zvláště chráněné antarktické rostliny a živočichy bez povolení nebo nedodrží podmínky stanovené v povolení,

g) odstraní odpady v oblastech bez ledu nebo v sladkovodních systémech (§ 20),

h) odstraní nebo uskladní radioaktivní odpady v Antarktidě v rozporu s tímto zákonem,

i) doveze do Antarktidy pesticidy, polychlorované bifenyly, polystyrenové kuličky nebo plátky, nesterilní půdu, nebezpečné látky nebo přípravky v rozporu s tímto zákonem (§ 21),

j) vypustí do moře v oblasti Antarktidy ropu, ropné směsi, znečištěné zátěžové vody, kontaminovaný materiál, vody z výplachu zásobníků a jiné zaolejované zbytky a směsi,

k) uskladní odpady v Antarktidě v rozporu s tímto zákonem (§ 20),

l) vypustí do moře v oblasti Antarktidy chemické látky a přípravky nebo jiné škodlivé kapalné látky nebo

splaškové kaly v rozporu s tímto zákonem (§ 22),

m) v rozporu s § 23 odstraní do moře umělé hmoty nebo odpady v oblasti Antarktidy.

(3) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 200 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1, kterého se dopustí fyzická osoba,

b) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1, kterého se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba,

c) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2, kterého se dopustí fyzická osoba,

d) 1 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2, kterého se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba

(4) Je-li následkem přestupku, spáchaného fyzickou osobou trvalé nebo dlouhodobé poškození životního prostředí Antarktidy, lze pokutu uložit až do výše 2 000 000 Kč. Je-li následkem přestupku spáchaného právnickou nebo podnikající fyzickou osobou trvalé nebo dlouhodobé poškození životního prostředí Antarktidy, lze pokutu uložit až do výše 6 000 000 Kč.

(5) Přestupky podle odstavců 1 až 4 projednává ministerstvo, nestanoví-li tento zákon jinak.

(6) Přestupky podle odstavce 2 písm. j), l) a m), k nimž došlo na námořním plavidle nebo na rekreační jachtě, které jsou provozovány pod státní vlajkou České republiky, projednává Námořní úřad.[23])

§ 28

Odebrání věci získané v rozporu se zákonem

(1) Ministerstvo zahájí řízení o odebrání nerostů, paleontologických nálezů, živočichů, rostlin nebo výrobků z nich (dále jen „věci“), o nichž lze důvodně předpokládat, že byly získány českou osobou v Antarktidě v rozporu s tímto zákonem. Současně může ministerstvo nebo Česká inspekce životního prostředí na jeho vyžádání nařídit zajištění věci.

(2) Písemné rozhodnutí o odebrání věci vydá ministerstvo do 30 dnů ode dne zahájení řízení, jinak řízení zastaví. Odvolání nemá odkladný účinek. Je-li řízení zastaveno, zajištěná věc se vrátí majiteli.

(3) Náklady spojené se zajištěním věci a následnou péčí o ni do ukončení řízení o jejím odebrání hradí na základě pravomocného rozhodnutí o odebrání věci osoba, které byla věc odebrána.

(4) Vlastníkem věci odebrané na základě pravomocného rozhodnutí se stává stát.

(5) Rozhodnutím o uložení pokuty podle § 27 není dotčeno právo rozhodnout o odebrání věci.

ČÁST DESÁTÁ

Společná a přechodná ustanovení

§ 29

Případy stavu nouze

V případech stavů nouze uvedených v Protokolu [26]) se nepoužijí příslušná ustanovení tohoto zákona. V těchto případech jsou české osoby povinny

a) jednat způsobem, který vede k nejmenším možným vlivům na životní prostředí Antarktidy,

b) oznámit ministerstvu neprodleně údaje týkající se případu stavu nouze, které jsou nezbytné k informování Výboru a ostatních smluvních stran Smlouvy a Protokolu.

§ 30

(1) V řízení podle tohoto zákona se s výjimkou části čtvrté postupuje podle správního řádu, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Za den doručení písemnosti do Antarktidy na místo určení podle § 9 odst. 2 písm. e) se považuje poslední den šedesátidenní lhůty začínající dnem předání písemnosti k poštovní přepravě.

§ 31

Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 8 odst. 4, § 9 odst. 2 písm. i), § 23b a § 26 odst. 4. Ministerstvo může vydat vyhlášku k provedení § 14 odst. 2, § 15 odst. 8 a § 16 odst. 12.

§ 32

Přechodná ustanovení

České osoby, které ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona provádějí činnosti v Antarktidě, mohou tyto činnosti provádět bez povolení nejdéle po dobu jednoho roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 33

Působnost českého práva

Na české osoby se v Antarktidě vztahují ustanovení zákonů a dalších právních předpisů České republiky stejně jako na jejím státním území, nestanoví-li tento nebo jiný zákon nebo mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak.

ČÁST DVANÁCTÁ

Účinnost

§ 36

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení Protokolu ve Sbírce mezinárodních smluv.

Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Špidla v. r.

[1]) Smlouva o Antarktidě vyhlášená pod č. 76/1962 Sb.

[2]) Protokol o ochraně životního prostředí ke Smlouvě o Antarktidě sjednaný v Madridu dne 4. října 1991.

[3]) Zákon č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

[4]) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

[5]) § 2 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí.

[6]) Protokol 1978 k Mezinárodní úmluvě o zabránění znečišťování z lodí (MARPOL), 1973, vyhlášený pod č. 71/1995 Sb.

[7]) Čl. I Smlouvy o Antarktidě.

[8]) § 2 odst. 2 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů.

[9]) Čl. 7 Protokolu o ochraně životního prostředí ke Smlouvě o Antarktidě.

[15]) § 18 zákona č. 100/2001 Sb.

[16]) Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 16/1997 Sb., ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

[18]) Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

[19]) § 2 písm. r) zákona č. 18/1997 Sb., ve znění zákona č. 13/2002 Sb.

[20]) Například zákon č. 157/1998 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších

zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči a o změnách některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), ve znění pozdějších předpisů.

[21]) § 2 odst. 1 a 2 zákona č. 157/1998 Sb., ve znění zákona č. 352/1999 Sb.

[22]) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

[23]) § 3 zákona č. 61/2000 Sb.

[26]) Čl. 7 Přílohy I, čl. 2 Přílohy II, čl. 12 Přílohy III, čl. 7 Přílohy IV a čl. 11 Přílohy V Protokolu o ochraně životního prostředí ke Smlouvě o Antarktidě sjednaného v Madridu dne 4. října 1991.

[27]) Například zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy), ve znění pozdějších předpisů.

[28]) § 2 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.